

TILSYNSRAPPORT

Børnehuset Bjørnehulen
Strubjerg 163, 9400
5264 4146 /5264 4146

Dato for tilsyn: 02-09-2020
Dato godkendt: -
Godkendt af:
Rapporten er dannet den: 18-09-2020

Deltagere

Carina , pædagogisk leder
Helle, pædagog
Forældrerepræsentant fra vuggestuen
Forældrebestyrelsesmedlem fra børnehavegruppen
Mette Kristensen, Tilsynsførende

Introduktion

Tilsynet tager udgangspunkt i nedenstående temaer. Temaerne er udvalgt af Dagtilbudsgruppen i Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen, Aalborg Kommune. Hvert tema introduceres med en beskrivelse af, hvad der føres tilsyn med. I beskrivelsen af temaerne er desuden en indføring i den relevante lovgivningsmæssige ramme med uddrag fra lovgrundlaget. For hvert tema er ligeledes relevante dialogspørgsmål. Dialogen afrundes ved hvert tema med mulighed for at indfange deltagerkredsens refleksioner og overvejelser omkring udviklingspotentialer. Barnesyn, pædagogisk læringsmiljø og forældresamarbejde vil være gennemgående i alle temaer. Forud for de 6 temaer der danner grundlag for dialogen, fremgår observationer der er gået forud, samt dagtilbuddets egen forberedelse.

Vurderingsgrundlag

Af rapporten fremgår Tilsynets vurdering af arbejdet med temaerne i det enkelte dagtilbud, ud fra et vurderingsgrundlag bestående af:

- Vurderingskriterie(r) for det enkelte tema
- følgende fem niveauer:

Fuldstændig opfyldelse

Der er ingen væsentlige bemærkninger.

Kræver ikke, at der præsteres ekstraordinært, men angiver, at kriteriet er fuldt ud opfyldt.

Omfattende opfyldelse

Der er få mindre væsentlige bemærkninger. Indsatsen tilpasses i forhold til de bemærkede områder.

Delvis opfyldelse

Der er få væsentlige bemærkninger. Indsatser tilpasses i forhold til de bemærkede områder.

Begrænset opfyldelse

Der er væsentlige bemærkninger. Der er behov for en ny indsats på de bemærkede områder.

Utilstrækkelig opfyldelse

Der er adskillige væsentlige bemærkninger. På de bemærkede områder skal ny indsats iværksættes.

Konklusion fra tilsynet

Det vurderes, at der arbejdes med den lovgivningsmæssige ramme og lokale politikker og strategier for alle temaer. Vurderet gennem hhv. observationer og dialog kommer dette til udtryk ved:

- Pædagogisk læringsmiljø: der arbejdes med læring gennem hele dagen med fokus på at justere sig ift. det enkelte barn samt gruppens behov - herunder er det via dialogen tydeligt, at der er refleksioner ift. barnesyn. Ligeledes efterlades der indtryk af, at der arbejdes med justering af læringsmiljø, så det både tilgodeser det enkelte barns behov og udfordringer samt den samlede børnegruppe. Der evalueres fast på børnenes trivsel og arbejdet med læringsmiljøet på stue- og personalemøder. Pæd. leder efterlader gennem dialogen indtryk af at tage lederskab ift. evalueringskulturen.

- Tidlig opsporing: der arbejdes med tidlig opsporing, dette vurderet ud fra dialogen. Der er overvejelser ift., hvordan pp kan inddrage børneperspektivet - herunder har pp refleksioner ift., hvordan de kan inddrage barnets perspektiv afhængig af barnets udvikling. Der evalueres på stue- og p-møder ift., hvordan læringsmiljøet kan justeres ift. børn i udsatte positioner med brug for ekstra opmærksomhed. Institutionen skal igang med at bruge metoden 'Opsporingsmodellen, så det næste fokus og udviklingstrin ift. dette tema er at komme på uddannelse i denne.

- Sociale fællesskaber der rykker: Der arbejdes bevidst med sociale fællesskaber som en del af det pædagogiske læringsmiljø- dette vurderet ud fra observationer samt dialog. Det er tilsynets indtryk, at pp i høj grad inddrager børneperspektivet, når de arbejder med sociale fællesskaber - dette bl.a. vurderet ud fra udviklingspunktet under temaet, hvor pp peger på, at de vil arbejde med at udvikle de fysiske rammer, så der gives endnu mere plads til alle børn/børns behov i fællesskabet (se længere nede).

- Sprog: Der arbejdes bevidst med sprog og sprogstimulering ift. alle børn - dette vurderet ud fra observationer sammenholdt med dialog, hvor tilsynet oplevede overensstemmelse mellem disse. Herudover oplevede tilsynet overensstemmelse med praksis og beskrivelserne og de fastsatte mål ift. institutionens pædagogiske læreplan.

- Sundhed: der arbejdes med at inddrage børneperspektivet ift. institutionens børnemiljø, dette bl.a. vurderet ud fra pp's beskrivelse af, hvordan de anerkender det enkelte barns følelser, når de udtrykker, at noget er træls eller svært, giver plads til følelsen og hjælper barnet med at komme videre. Der arbejdes med børns læring i sammenhæng til måltider vurderet ud fra arbejdet med selvhjulpethed i vuggestuegruppen, hvor de eksempelvis skal lære at kravle op/ ned ad stol, skal lære at bide af maden mm.

- Overgange:

Der arbejdes med overgange i samarbejde med forældre og relevante aktører. Ud fra dialogen samt forældrerepræsentanternes input til dialogen, er det tilsynets vurdering, at der er stort fokus på, at forældrene skal føle sig inddraget.

Herunder udviklingspunkter:

Udviklingspunkt ift. dokumentation og evalueringskultur:

Pp (leder og pædagog) peger på, at de vil arbejde videre med dokumentation generelt ved løbende at finde nye muligheder i samarbejdet med forældrene/bestyrelsen. De vil arbejde med at udvikle både på den skriftlige del samt billeddokumentationen. De vil have fokus på, hvordan de via dokumentation kan inddrage forældrene ift., hvordan de kan samarbejde omkring læring (eksempelvis selvhjulpethed), da det er en fælles opgave, som begge parter er forpligtet ind i.

Udviklingspunkt Sociale fællesskaber, der rykker:

Pp peger på, at de vil udvikle på de fysiske rammer for yderligere at kunne tilgode det enkelte barns behov i børnefællesskaber og i læringsmiljø, pt. med særligt fokus på børnehavegruppen - dette ved at indrette rum, som tilgodeser børnenes aktuelle behov og interesser.

Udviklingspunkt foranlediget af tilsynet:

Der kan med fordel arbejdes yderligere med at reflektere over sammenhængen mellem den pædagogiske læreplan og den pædagogiske praksis, således at den pædagogiske læreplan kommer til at fungere som rammen for det pædagogiske arbejde.

Dialogspørgsmål

---

1 - Observation for temaets sprog- med inspiration fra Læringmiljømodellen

1.1 -

Centralt for børns sprogtilegnelser er, at:

Læringmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale.

Det pædagogiske personale er bevidste om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene. Børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.

Processer

Der observeres på gensidige interaktioner.

A). Hvordan henvender pædagogisk personale sig til børnene.

B). Hvordan sætter pædagogisk personale ord på det, der sker i rutinesituationer og aktiviteter.

Begrundelse til spm

Børnehavegruppen:

Gymnastik på legepladsen:

- pp anviser og guider tydeligt, eksempelvis med at kravle op og ned ad hegn, løbe en runde mm.
- pp italesætter med tydelig stemme, hvad der skal ske næst, ind og vaske hænder, derefter samling - det observeres, at børnene følger anvisningen, enkelte skal guides individuelt.
- Overgangen fra gymnastik til håndvask: et barn bliver ked af det i garderoben, pp sætter sig ned på bænken med barnet, justerer sig til barnet ved at tale med en rolig stemme, barnet falder herefter til ro.
- pp guider børnene på plads en efter en med rolige stemmer, da de kommer ind på stuen til samling
- kalender: pp inddrager børnene i snak om måned, vejr, hvem har fri osv., det observeres, at børnene er aktive ift. at ville svare på pp's spørgsmål. Det observeres endvidere i efterfølgende sang 'hjulene på bussen', at pp inddrager børnene ved at spørge dem om, hvad de skal synge om næst - pp rejser sig og står synlig for alle i rummet, laver fagter og det observeres, hvordan alle børnene er aktivt deltagende.

Vuggestuegruppen: (er ved at være færdige med formiddagsmad, da tilsynet kommer ind)

- pp justerer sig ift. børnenes signaler, eksempelvis viser et barn tegn på gerne at ville ned, pp sætter ord på, hvad der sker, og guider barnet til at skulle tørres af, og så må det komme ned

1.2 -

Læreplan

Der observeres på sammenhængen mellem dagtilbuddets beskrevne intentioner i læreplanen ift. temaet kommunikation og sprog og de fysiske rammer.

A).

- Hvordan bidrager indretningen af det fysiske læringsrum til understøttelse af:

børnenes sproglige udvikling
interaktioner børnene imellem?

B). Hvordan er sprogunderstøttende materialer tilgængelige for børnene?

Begrundelse til spm

Børnehavegruppen:

- udenfor på legepladsen observeres, hvordan hegnet bruges i sammenhæng med at 'kravle op/ned', kørebanen bidrager til at 'løbe en runde'.
- indenfor på stuen observeres:
  - kasser med billeder af hvert barn
  - Kalender med tilhørende billeder omkring vejr, årstid, måned, dato, dage - herunder snakker pp med børnene om det nære/det de kender i form af fredag=fredagsslik og taler derefter ind i, at det nu er 'mandag'.
  - der observeres en tavle med månedens sang (stemmer overens med læreplanstemaet ift. inddragelse af forældre)
  - alfabetet hænger synligt
  - billeder og navne på fugle samt fugle lavet af børnene på gren
  - bøger (herunder Actionkids - overvejelser ift. disse?)

Vuggestuegruppen (1 gruppe observeres idag)

- legetæpper med dyrebilleder
- autentiske billeder af forskellige insekter, fugle, snegle mm på væggene
- legetøj i børnehøjde
- billeder af hverdagen - hænger i voksenhøjde (overvejelser herom?)
- skumpuder i forskellige farver

1.3 -

Børneperspektiv

Der observeres på, hvordan sprogbrug tilpasses det enkelte barn og den samlede børnegruppe

A). Hvordan taler pædagogisk personale med børnene om børnenes oplevelser og ideer?

B). Hvordan skifter pædagogisk personale mellem tale- og lytteposition?

Begrundelse til spm

Børnehavegruppen:

- pp følger initiativer på legepladsen, træner armbøjninger, sprællemænd
- pp veksler ml. at tale og lytte, inddrager børnene i dagens program
- italesætter et barns behov for søvn, sætter billede på tavlen, det observeres, at barnet smiler
- pp har god øjenkontakt, kigger hele vejen rundt på alle børn ved sang, indlevelse i fagter, venter tålmodigt på deres svar, når de udfordres med spørgsmål

Vuggestuegruppen:

- pp følger børnenes initiativer: et barn uden verbalt sprog peger på et billede på væggen
- pp anerkender barns følelse: barnet er lige kommet, protesterer lidt over at skulle sidde med ved bordet.
- alle pp taler med rolige og afstemte toner, har god øjenkontakt med børnene

1.4 -

Strukturer

Der observeres på organisering og muligheder for arbejdet med sprogmiljøer.

A). Hvordan er fordelingen af børn og pædagogisk personale?

B). Hvordan gives der mulighed for, at børnene kan indgå i mindre fællesskaber?

Begrundelse til spm

Børnehavegruppen:

- 2 pp er på legepladsen med ca. 16 børn til morgengymnastik. Den ene pp bytter i overgang til håndvask/samling med en anden pp, der lige er mødt ind.

- på stuen er 2 pp med ca. 12 børn til samling. Børnene sidder ved 2 borde, kan alle se hinanden samt de to pp, når de taler.

Vuggestuegruppen:

- 2 pp til ca. 7 børn, en 3. pp kommer ind på stuen efter kort tid. Børnene sidder fordelt ved 2 borde med en pp ved hvert bord.

---

2 - Pædagogiske Læringsmiljø

2.1 -

Pædagogiske Læringsmiljøer

Med afsæt i arbejdet med Det fælles pædagogiske grundlag, føres der tilsyn med etablering af pædagogiske læringsmiljøer. Desuden føres der tilsyn med, om der tages højde for børnenes perspektiver, og at den børneinitierede leg fremmes af det pædagogiske personale, der ligeledes værner om børnenes initiativer, fantasi og virkelyst.

Når der arbejdes med børns læring gennem hele dagen:

A). Giv praksiseksempler på, hvordan der arbejdes med, at det pædagogiske læringsmiljø tager udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag

B). Giv praksiseksempler på, hvordan der arbejdes med pædagogiske læringsmiljøer, der omfatter:

- ○ Planlagte aktiviteter
- Daglige rutiner
- Børneinitierede aktiviteter

C). Hvordan rammesættes leg, således, at børnene inddrages i udformning og udvikling af leg?

Begrundelse til spm

Pp = pædagogisk personale

a. + b.

Pp fortæller, at der tager udgangspunkt i en fast struktur, som er forskellig afhængig af, om det er børnehave- eller vuggestuegruppen. Der skal være forudsigelighed for børnene med plads til børnenes forskelligheder. Her gives et eksempel ift. morgenen i institutionen, som lægger op til rolige aktiviteter, mulighed for at sidde ved en voksen. Ift. vuggestuen har man en bevidsthed om, at der er forskellige energiniveauer ved børnene, så her er pp bevidste om at tilbyde forskellige aktiviteter afhængig af behov.

Pp siger, at nærvær skal forstås som den måde, de griber øjeblikket på, og justerer læringsmiljøet til det enkelte barn ud fra de signaler, de sender. Der er fokus på dialog med forældre om morgenen ift. forskellige relevante informationer. Her tilføjer en af forældrerepræsentanterne, at det fortalte bliver genkendt i praksis, at der opleves en åben modtagelse fra personalet, og at der er plads til at stille spørgsmål samt at personalet virker samstemt med hinanden.

Pp fortæller videre om læringsmiljøet, at der typisk er voksenstyrede aktiviteter efter formiddagsmaden. Adspurgt til, hvad der f.eks. er fokus på ift. læring i disse aktiviteter:

Vuggestuen: Her er der pt. fokus på at øve mundmotorik, da de har erfaret, at der er flere børn, som er udfordret ift. dette. De arbejder med et specifikt materiale, som understøtter det mundmotoriske, og bruger det som dialogisk læsning. Målet er bl. a. at børnene kan finde mere ro i spisesituationen. Herudover har de fokus på at danne relationsgrupper, hvor børnene øver det sociale, eksempelvis ved at have en håndmakker, når de er på tur.

Børnehaven: Med udgangspunkt i børnenes forskelligheder og udfordringer arbejdes der med at skabe et læringsmiljø, som tilgodeser alle børn. Pp giver et eksempel ift. et barn, som pt. er udfordret ift. udtale. Således har de pt. fokus på det mundmotoriske og sproget ved at hele gruppen øver vejtrækningsøvelser, spiller spil, der understøtter udtale og sprog, synger sange mm. Ved at alle er sammen om det, øver børnene at få øje på hinandens forskelligheder i fællesskabet, siger pp. De taler meget om, at alle har noget, de skal øve, og at de hjælper hinanden både voksne/børn og børn/børn.

Herudover fortæller pp. at de har fokus på at øve årstider, måneder, dage osv., og her har de fokus på at inddrage alle børn i samlingen på den måde, at de stiller passende spørgsmål og tilpasser indholdet ift., at alle kan deltage. De arbejder med dannelse i form af: spiser med kniv og gaffel, siger be' om/hjælper hinanden omkring bordet både ved spisning og i aktiviteter, siger tak for mad.

c. Rammesætning af leg:

Pp fortæller, at hvis to børn leger sammen kan pp finde på at spørge ind til, hvad de leger, udvikler legen sammen med dem ved at komme med inspiration: kaffeleg: spørger om de skal have kage til, skal der krymmel på osv. Hvis der eksempelvis er gang i en cykelleg, kan de være at pp indbyder til, at de kan vaske og pudse cyklerne.

Pp fortæller, at de også understøtter legen ved at give plads til, at man ' kan tage legen med ud', hvis den er startet indenfor. Pp fortæller, at de oplever at børnene selv tager initiativ til lege, som pp tidligere har gået foran i. Det ser de eksempelvis ved gemmeleg, alle mine kyllinger mm. Pp siger, at de ser, at de store børn tager de små med i legen, og at de på den måde kan se tegn på, at de arbejder med inklusion. Snakken kommer ind på, at børnene har mange afbrydelser i legen løbet af dagen. Pp siger, at de her har fokus på at forberede og varsle børnene, så det er nemmere for at dem i overgangene. Særligt ift. vuggestuegruppen har pp fokus på at sætte tempoet lidt ned i rammesætning af legen, justerer legen ift. deres udvikling, giver her et eksempel med leg med klodser, hvor de kan udfordre børnene alt afhængig af, hvor de er ift. finmotorik, farvekendskab mm.

Pædagogisk læreplan §8 og §9

Med afsæt i arbejdet med Det fælles pædagogiske grundlag, føres der tilsyn med, hvordan der i dagtilbuddet taget udgangspunkt i den pædagogiske læreplan som ramme for det pædagogiske arbejde og alle børn læring, herunder i arbejdet med pædagogiske læringsmiljøer. Ligeledes føres der tilsyn med arbejdet med den pædagogiske læreplan og evalueringskultur i dagtilbuddet.

A). Giv praksiseksempler på, hvordan der arbejdes med den pædagogiske læreplan, herunder sammenhængen mellem læreplanstemaerne.

B). Hvordan arbejdes der med pædagogisk dokumentation som en del af den løbende evaluering, herunder inddragelse af børneperspektivet?

C). Hvordan arbejdes der ledelsesmæssigt med rammer for løbende evaluering, med henblik på udvikling af læringsmiljøer?

Begrundelse til spm

a.

Pp fortæller, at de eksempelvis arbejder meget med 'Fra jord til bord' ift. temaet Natur, udeliv og science. Her har de haft fokus på at inddrage børnene i hele processen med at passe, pleje frugt og grønt i deres plantekasser, de øver her læren om årstider, hvad hører til hvornår.

Pp fortæller, at de arbejder med gymnastik og yoga ift. temaet 'Krop og bevægelse', særligt i vuggestuen har det pt. deres fokus, da de tager udgangspunkt i, hvad der er relevant at øve ift. det enkelte barns udvikling. Herudover har de arbejdet med sanser med udgangspunkt i æbler, hvor de har samlet æbler, smagt på dem, lavet æbletryk som kreativ aktivitet og på den måde vist børnene, at man kan bruge naturen/materialer på forskellige måder.

Pp fortæller, at arbejder temaorienteret hen over året på den måde, at de deler temaerne ud på de enkelte måneder ift. at sikre, at de kommer omkring det hele. Pp fortæller, at de har en oplevelse af, at alle temaerne går ind over hinanden, og at de hele tiden arbejder med elementer fra alle temaerne.

b.

Pp fortæller, at de tager billeder, som de lægger ud på 'Family' som er en forælderportal til informationer og lign. Herudover arbejder de med at dokumentere på deres tavle i alrum, hvor de hænger beskrivelser op under hvert læreplanstema ift., hvordan de har arbejdet med det, og hvorfor. Pga. Corona har de dog måttet ændre i deres måde at dokumentere på, da forældre pt. stadig ikke kommer ind i huset. Derfor har de lavet dokumentationsposter i hver garderobe, og til dette giver en af forældrene tilbagemelding på, at det virker rigtig godt, hun fortæller om en specifik dag, hvor vuggestuen havde været på tur og fundet kvæde, som de havde smagt på og taget noget med hjem, som de havde lagt som dokumentation i garderoben, så børnene kunne vise og fortælle alt efter udvikling, hvad de havde oplevet.

Pp fortæller videre, at de også arbejder med at dokumentere ved at snakke med børnene om, hvad de laver, tager billeder af det, mens det sker, printer efterfølgende ud og hænger evt. op på stuen. Her nævnes et eksempel med en solsikke, som et barn er kommet med, hvor de får en snak om, hvad man kan bruge den til samt snakken om det lokale fugleliv, som børnene er meget optagede af.

c.

Leder fortæller, at hun helt overordnet har struktureret, at de har pædagogiske dage hvert år, hvor de kan arbejde i dybden med deres læringsmiljø. Efter temadage eller andre arrangementer sørger hun for, at de får mulighed for at evaluere hurtigst muligt. Hun lytter til, hvad pp har brug for ift. at kunne udfolde sig i læringsmiljøet, giver et eksempel ift. at få organiseret det sådan, at de har tid og ro til at lave sprogvurderinger, da dette har været en udfordring, men en nødvendighed set ift. det samlede læringsmiljø. Herudover evaluerer de børn og læringsmiljøet som en fast struktur på stuemøder og efterfølgende fælles på p-møder.

2.3 -

Udviklingspunkter og evt. tiltag

Begrundelse til spm

Pp (leder og pædagog) peger på, at de vil arbejde videre med dokumentation generelt ved løbende at finde nye muligheder i samarbejdet med forældrene/bestyrelsen. De vil arbejde med at udvikle både på den skriftlige del samt billeddokumentationen. De vil have fokus på, hvordan de via dokumentation kan inddrage forældrene ift., hvordan de kan samarbejde omkring læring (eksempelvis selvhjulpethed), da det er en fælles opgave, som begge parter er forpligtet ind i.

Tilsynets bemærkninger:

Der kan med fordel arbejdes løbende med at reflektere over sammenhængen mellem den pædagogiske læreplan og den pædagogiske praksis, således at den pædagogiske læreplan kommer til at fungere som rammen for det pædagogiske arbejde.

---

3 - Tidlig Opsporing

3.1 -

I Aalborg Kommune er der på tværs af Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen og Skoleforvaltningen fokus på forebyggelse samt tidlig indsats. I den forbindelse arbejdes der med en fælles metode for tidlig opsporing på 0-6 års området.

Arbejdet med tidlig opsporing og heraf eventuel indsats, sker i et samarbejde mellem forældre og dagtilbud. Med dette udgangspunkt føres der tilsyn med, hvordan der arbejdes med tidlig opsporing og hvordan der samarbejdes med forældre, og eventuelt tværprofessionelt, om børns trivsel.

A). Hvordan inddrager I børne- og forældreperspektivet i forbindelse med trivselsevalueringerne?

B). Hvordan justerer I pædagogiske læringsmiljøer på baggrund af egne og fælles refleksioner i forbindelse med trivselsevalueringerne?

C). Hvordan samarbejder I tværprofessionelt ved ekstra opmærksomhed eller bekymring ift. et barns trivsel?

Begrundelse til spm

a. Børneperspektiv: opmærksomme, løbende på stuemøde er alle børn 'oppe', fælles refleksion på p-møde, taler om, hvad de kan gøre fælles for at støtte barnet. Pp taler med barnet om det, pp ser og oplever ift. barnets reaktioner. Tager børnenes fortælling alvorligt, Tager fat i forældrene, når der opstår en ekstra opmærksomhed, inddrager dem og forklarer, hvad de har fokus på, og hvorfor. Opstartsmøder, trivselssamtaler 3 måneder efter opstart og møder løbende ved behov.

b. dialog med børnene, snak om hvad der kan/er svært, med udgangspunkt i det enkelte barns udvikling justeres hele læringsmiljø, øver sig sammen, omsorg for hinanden. Taler sammen som personalegruppe ift. at justere og løse de daglige udfordringer.

c. Ved opstået opmærksomhed tager de kontakt til udviklingsafsnittet(Center for børns udvikling), tværfagligt team el. lign.

Omfattende opfyldelse

3.2 -

Udviklingspunkter og evt. tiltag

4 - Sociale fællesskaber der rykker

4.1 -

Omfattende
opfyldelse

I Aalborg Kommune er der fastsat fælles principper for arbejdet med inklusion, der understreger, at inklusion handler om alle børn. De fælles principper er et vigtigt bidrag til omsætningen af ny dagtilbudslov og realiseringen af den styrkede pædagogiske læreplan. Arbejdet med inklusion tager udgangspunkt i principperne om børns aktive deltagelse i sociale fællesskaber, samarbejde og helhedsorientering samt fokus på udvikling.

På baggrund heraf føres der tilsyn med, hvordan dagtilbuddet tilrettelægger praksis ud fra en fælles forståelse af begrebet inklusion, når der arbejdes med udvikling af pædagogiske læringsmiljøer og sociale fællesskaber der rykker.

A). Hvordan organiserer I børnefællesskaber med plads til forskellighed, hvor alle børn har mulighed for aktiv deltagelse og hvor der er fokus på barnets ressourcer?

B). Hvordan undersøger I barnets egen oplevelse af at være inkluderet?

C). Hvordan samarbejder I med forældre om det enkelte barns oplevelse af at være en del af børnefællesskabet?

Begrundelse til spm

a. laver aktiviteter, hvor der plads til alle, pp supplerer hinanden ift. at give hinanden plads og rum, luftpuder ved frokost for at undgå irettesættelser - give en opgave, hvis der er børn, der har brug for at komme op og stå/bevæge sig, venner omkring bordet venter på hinanden, så det giver mening at skulle vente, selvom det er svært at vente. Der skal være plads til at kunne trække sig, eksempelvis ved larm, børn hjælper børn - bh børn hjælper vuggestuebørn - børnene vokser ved at hjælpe hinanden

b. vuggestue: mimik, om de søger hinanden, følger de de samme interesser, hvad skal vi bygge videre på, kigger på relationer,

bh: børnene er mere verbale, stimulerer til at sætte ord på, nonverbale signaler, hvem mangler i gruppen idag, snakker med børnene om, hvad der er på spil.

c. lægger vægt på at fortælle om relationer, som kan bygges videre på i fritiden, kender børnenes ressourcer, informere om hverdagen, hvem der leger sammen. Gensidig information forældre/personale ift., hvad børnene gør og fortæller om. Fortæller om eventuelle udfordringer imellem børnene samt en accept af at man ikke kan være venner med alle.

4.2 -

Udviklingspunkter og evt. tiltag

Begrundelse til spm

Udvikle på de fysiske rammer for yderligere at kunne tilgodese det enkelte barns behov i børnefællesskaber og i læringsmiljø. i børnehavegruppen

---

5 - Sprog

5.1 -

I Aalborg Kommune skal alle børn sprogvurderes omkring 3,2 år og senest 2 måneder efter børnehavestart. Der udarbejdes i den forbindelse handleplaner i de tilfælde, hvor sprogvurderingerne giver anledning til opmærksomhed/indsatser. Som en del af arbejdet med den pædagogiske læreplan, skal der i dagtilbud arbejdes med kommunikation og sprog.

Omfattende
opfyldelse

I dagtilbuddet sprogvurderes alle børn omkring 3,2-års alderen og senest 2 måneder efter børnehavestart og der udarbejdes handleplaner (ja/nej?).

A). Hvordan arbejder I med sprog og sprogstimulering i de pædagogiske læringsmiljøer?

B). Hvordan arbejder I bevidst med at være sproglige rollemodeller?

Begrundelse til spm

a. og b. mundmotorik, fokus på udtale - retter ikke, Lytter, giver tid og rum og plads til at kunne lytte, øve at vente på tur - guidet verbalt, italesætter og er tydelige omkring hvornår det er det næste barns tur. taler tydeligt, arbejder med actionkids - aktive børn , verbalt anerkende det, som børnene selv kan mestre. Inddrager børnene i den daglige struktur med at italesætte indhold og give dem medbestemmelse, hvor det er muligt.

Se iverigt tilsynets observationer.

5.2 -

Udviklingspunkter og evt. tiltag

6 - Sundhed

6.1 -

Omfattende
opfyldelse

I Aalborg Kommune er der en særlig sammenhæng mellem sundhedspolitikken og FN's verdensmål nr. 3 om at "sikre et sundt liv for alle og fremme trivsel for alle aldersgrupper". Det indebærer, at børnemiljøet skal vurderes med børnenes øjne, ligesom børnenes oplevelser af børnemiljøet skal inddrages i vurderingen af børnemiljøet, afhængigt af børnenes alder og modenhed. Der lægges vægt på, at børnene inddrages i forbindelse med forhold, der vedrører dem selv, jf. FN's Børnekonventions artikel 12 om barnets ret til at give udtryk for sin mening og krav på, at denne mening respekteres. Arbejdet med sundhed og børnemiljøet omhandler desuden måltidskultur, herunder dagtilbuddets arbejde med læring i forbindelse med måltidet: rammen om måltidet, det sunde måltid og lighed i sunde vaner. På baggrund heraf føres der tilsyn med, hvordan det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø fremmer børns trivsel, sundhed, udvikling og læring. Ligeledes hvordan børnemiljøet vurderes i et børneperspektiv.

A). Hvilke overvejelser gør I jer i forbindelse med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø således, at det styrker trivsel, udvikling, læring og dannelse hos børnene?

B). Når børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, hvordan arbejder I så med at inddrage børnene i denne vurdering?

C). Hvordan arbejder I med børns læring før- under og efter måltider?

Begrundelse til spm

a. og b. læringsmiljø: tænker over at dele op i mindre grupper, små kroge, indrette gode legehjørner, fysiske rammer der indbyder til forskellige lege ift. sind, følge børnenes initiativer, børnene oplever, at der bliver anskaffet forskellige legeredskaber, når barnet udtrykker, at noget er træls, anerkende følelser, motivere yderligere.

c. gentagelser af rutiner, sætter skilte op til håndvask, sendte video ud til forældrene under corona perioden, øve at vente på hinanden, social aspekt i at være sammen i fællesskabet

vuggestuen: øver at bide af maden uden at proppe, kravle op og ned af stole, selvhjulpenhed

- efter maden, hjælpe med at rydde op efter sig, tørre hænder af, skrabe mad af tallerken, sige bede om. forælderperspektiv: smage på ting, man ikke vil have derhjemme

præsenterer alsidig kost - fornyer menuen ind imellem, ser processen med madvarer fra jord til bord

6.2 -

Udviklingspunkter og evt. tiltag

7 - Overgange

7.1 -

Omfattende
opfyldelse

I Aalborg Kommune skal der skabes helhed og sammenhæng for alle børn i pædagogiske tilbud og overgange mellem disse med udgangspunkt i den forståelse, at det er forældrene, der følger barnet gennem hele dets liv og at barnet og forældrenes ressourcer er i centrum. En sammenhængende overgang i Aalborg Kommune bygger på gældende politik på området.

Det gælder både i overgange fra hjem til dagpleje/vuggestue og i overgange fra dagpleje/vuggestue til børnehave, i overgange mellem dagtilbud samt i overgange fra børnehave til skole.

På baggrund heraf føres der tilsyn med, hvordan der skabes sammenhængende overgange til og fra dagtilbud, mellem dagtilbud og skole, samt hvordan der samarbejdes med forældre herom.

A). Hvordan skaber I en sammenhængende overgang for alle børn og forældre til og fra dagtilbud?

B). Hvilke tegn ser I på, at børnene oplever sammenhængende overgange og hvordan justerer I pædagogisk praksis herefter?

C). Hvad kendetegner jeres læringsmiljø det sidste år i dagtilbuddet så der skabes sammenhæng med børnehaveklassen?

Begrundelse til spm

a. hjem til pasning: opfordrer til at besøge institutionen, indbudt til formøde - fortæller om værdier, læringsmiljø osv, op til start holder en opstartssamtale med skema med oplysninger omkring barnet, aftaler tidspunkt for opstart og indkøring, lytter til behov og ser på barnets perspektiv, trivselssamtale 3 måneder senere.

overgang til bh gruppen: overleveringssamtale mellem personalet, hvad er der arbejdet med og hvad giver mening at arbejde videre med. opstartssamtale med pædagog i børnehaven med skema for opstart, spørger ind til hvad forældrene lægger vægt på i opdragelse mm, trivselssamtale efter 3 måneder. Information om sprogvurdering. Samtaler efter behov. Besøgsdage i børnehaven op til overgang

b. Tegn: eksempel ift. vuggestuebørn: falder hurtigt til, giver plads og tid til tryk indkøring, Bh: her oplever de stolte børn, som taler om, at de snart skal i skole, vokser med at de kan mange ting selv.

c. Inden skolestart: indkalder til samtale igen, hvor der tales om hvad der skal arbejdes med. Relationsgrupper hvor aktiviteterne tilpasses før-skolegruppen, der samarbejdes med skoler, besøges med børnene i mindre gruppe, overleveringssamtaler med skolerne.

7.2 -

Udviklingspunkter og evt. tiltag